

ARRANKUDIAGAKO TOKIKO AGENDA 21 EKINTZA PLANAREN BERRIKUSPENA

1 Dokumentua. Sintesi diagnostikoa

Dokumentuaren izenburua:	ARRANKUDIAGAKO TOKIKO AGENDA 21 1 Dokumentua. Sintesi diagnostikoa
UT21 Nerbioi-Ibaizabal Laguntza teknikoa:	UTE Ondoan, S.Coop. Haizea Ikerketa S.L.
Jasotzailea:	ARRANKUDIAGA
Parte hartu duten udalak:	Arakaldoko udala Arrankudiagako udala Arrigorriagako udala Etxebarriko udala Galdakaoko udala Orozkoko udala Ugao-Miraballeseko udala Urduñako udala Zaratamoko udala Zeberioako udala
Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoa	UT21 Nerbioi-Ibaizabal
Orrialdeak:	38
Hizkuntza:	Euskara
Bertsioa:	Behin betikoa
Entrega data:	2012ko iraila

AURKIBIDEA

LABURPEN EXEKUTIBOA.....	6
AURREKARIAK ETA TESTUINGURUA	8
HELBURUAK	9
LAN PROGRAMA.....	10
ARLO TEMATIKOAK.....	11
EBALUAZIO GLOBALA ETA LEHENTASUNEZKO ESKU-HARTZE JARDUERA ESPARRUAK	12

LABURPEN EXEKUTIBOA

Jarraian, Diagnostikoaren ondorio nagusienak adierazten dira:

GIZARTEA ETA EKONOMIA

Arrankudiagak azken urteetan gertuko udalerrietatik **biztanleria erakartzea** lortu du, azken hamarkadetan pairatutako biztanle beherakada gaindituz eta biztanleria gaztetzeari lortuz, nahiz eta pertsona helduen kopurua nabarmena izaten jarraitu.

Industri sektorea da pisurik handiena duena udalerraren ekoizpenean, baina beheranzko joera batekin, bere sustapena udalerrarentzat garrantzizko estrategia izanik. Era berean, hirugarren sektorearen pixkanakako goranzko joera eta nekazaritza-sektorearen desagerpena gertatzen ari da.

Arrankudiaga Nerbioi-Ibaizabal eskualdeko udalerrien artean **euskalduna den biztanleria gehien** duen hirugarren udalerrria da, baina beheranzko eboluzioa ageri du. Inguruabar honek kale eta batez ere etxeko erabilera txikiagoan du isla konparazioz, horrek esan nahi duelarik euskararen ezagutzan eta, batez ere, eguneroko bizitzako euskararen erabilera bultzatzen duten politikak bultzatuz eta aurrera eginez jarraitu beharra dagoela.

Kirol, eta batez ere, **kultur jardueren garapenerako guneak** egokitzea, berritzea eta balioan ipintzea udalerraren erronka garrantzitsua da eta baita antolatutako kultur eta kirol gertaeren eskaintza eta gizarte erantzun handiagoa bermatzen duen Udal eta gizarte eragileen arteko **jarduera koordinatuen** garapena ere.

Gizartearen, lanaren eta udalerraren arloetan **genero berdintasunaren** bultzadarako zeharreko ekintzen garapenarekin jarraitu eta biztanleriaren artean Informazio eta Komunikazio Teknologien ezaguera eta erabilera handiagoa lortzea dira behar bezalako gizarte ongizate bat lortu ahal izateko betetzeke dauden erronkak.

Etxebizitzaren zaharberritzea sustatzea eta birgaiketarako zein energi iraunkortasunerako irizpideak bultzatzea, eraikita dagoen ondarearen kontserbazioa, hobekuntza eta erabilera eraginkorra lehenetsiz, etxebizitza politikaren arloan kontutan hartu beharreko lehentasunak dira. Bidenabar, etxebizitzaren alokairuaren bultzada erronka erantsia da eta, horrenbestez, eskaeraren beharrak aztertzea aurreikusita dago.

LURRALDEARI LOTURIKO ALDERDIAK

Arrankudiaga Nerbioi ibaiaren alboan mendi-hegal erdian kokaturiko udalerrria da, bizitegi-lurzorua bi zatitan banatua daukalarik bideetako eta trenbideetako azpiegiturak direla eta. Bere orografia dela eta, lurraldean zehar hedatuta dagoen herria da: herrigune jendetsuenen arteko distantzia luzea da, eta landa nukleoak eta etxe sakabanatuak ugariak dira. Udalerrri honetan lurzoru urbanizaezinak lurraldearen zati handia hartzen du, bere **paisaian** basoak dira gailentzen direnak eta hauetan batez ere jabego pribatukoak diren koniferoak dira nagusi.

Iraunkortasun irizpideak txertatzen jarraitzea, arkitektura-ondarearen elementuen zaharberritzea, nekazaritzarako bokazioa duten lurzoruen babesa eta behar gehien duten auzo eta guneetan hirigintza erreformak exekutatzeko **udal planeamenduan** kontutan hartu beharreko alderdi nabarmenenak dira.

Udalerraren parte handi bat Gorbeia-Ganekogortako korridore ekologikoa eta beraren amortizazio eremuan kokaturik dago, eta Batasunaren interesekoak diren habitatak eta hezegune bat ere nabarmentzen dira. Hauen babesa, kontserbazioa eta balioan ipintzea **inguru naturalaren** antolamendu eta kudeaketarako adierazgarriak diren arloak dira.

Bere inguru funtzionalarekin dituen **errepide bidezko komunikazioak** onak dira, baina inguruko herriekin errepidezko garraio publikoak medio dituen loturak eskasak dira, bai autobus eta bai trenaren kasuan, eta horrek oinezkoen zirkulazioan eta ibilgailu pribatuarekiko alternatiboa den mugikortasunean zailtasunak ekartzen ditu.

Udalerriko puntu desberdinetara eta ekipamenduetara iristeko **mugikortasun** baldintzak hobegarriak dira. Udalak aurreikusita dauka oinezkoen eta bizikletazkoen mugikortasunari loturiko azpiegituren hobekuntzarako jarduerak nahiz ekimenak bultzatzea eta baita ere udaleko autobus zerbitzuaren bultzada.

BALIABIDE NATURALAK, HONDAKINAK ETA INGURUMEN KALITATEA

Arrankudiaga zuzenean arduratzen da **uraren zikloaren kudeaketaz**, udalerriak duen erronka handietako bat izanik, non kontsumitutako eta banatutako ur bolumenen erregistroa eta kontrola hobetuz, horniketaren optimizaziora, kalitatearen bermakuntzara eta saneamendura bideratu behar diren esfortzuak, hondakin-uren tratamendua hobetuz.

Urteko biztanleko hondakinen sorrerak goranzko joera erakusten du, era berean hondakinen berreskurapen portzentajea maila berdintsuan mantendu delarik azken urteetan, hondakinen murrizketan eta banaketaren hobekuntzan aurrera egiten jarraitu beharra dagoen arren. Izan ere, eragile guztien sentikortzeari, herritarrei zuzenduriko neurri sustatzaileen ezarpenari, administraziok exenplu emaile gisa duen paperari eta banakako zein komunitateko konpostaje sistemen bultzadari ekin behar zaio, aldi berean informazio zehatzagoaren eskuratzea ahalbidetuz.

Udalerraren energi egiturak, EAEko beste udalerrri askorenaren antzekoa, erregai fosilen erabilera handia eta Berotegi Efektuko Gasei (BEG) eginiko ekarpen nabarmena dakar berekin. Beraz, arlo honetan sakontzea udalerriak duen beste erronka handietako bat da, ez soilik maila publikoan baizik eta baita maila pribatuan ere. Era horretara iturri ez berriztagarriekiko menpekotasuna murriztuko da eta BEGen murrizketari ekarpena egingo zaio. Azken urteotako energi kontsumo gero eta txikiagoa kontutan edukirik, energia berriztagarrien garapena eta kale argiztapenaren eraginkortasuna bultzatzea ibili beharreko zeregin lehenenak bihurtu dira.

SENTSIBILIZAZIOA, HERRITARREN PARTAIDETZA ETA BARNEKO KOORDINAZIOA

Partaidetza kultura nahiz kontzientzia komunitarioa sortzen duten partaidetza egitura berrien sendotzerantzko bidean aurrera egitea hasiberria den prozesua da baina fruituak jasotzen ari da jada.

Sentikortzearen, prestakuntzaren eta jardunbide egokietan oinarritutako herritarren eta Tokiko Administrazioaren egunez eguneko ohitura aldaketa udalerraren tokiko iraunkortasun prozesuaren giltzarria da.

Burutzen ari diren politika zenbaitzuen zeharreko izaerak **departamentu arteko koordinazio eta elkarlana are gehiago indartzeko** beharra agerian uzten du.

AURREKARIAK ETA TESTUINGURUA

2004 urtean Nerbioi-Ibaizabal eskualdeko udalerriak (Arakaldo, Arrankudiaga, Arrigorriaga, Etxebarri, Galdakao, Ugao-Miraballes, Urduña, Orozko, Zaratamo eta Zeberio) **Udaltalde 21 Nerbioi-Ibaizabal** sortu eta Tokiko Agenda 21 prozesuak era bateratuan diseinatzeko asmoz elkartu ziren.

2006 eta 2007an diseinu fasea behin amaitu ondoren (diagnostikoak idaztea eta Ekintza Planak onartzea) eta Aalborgeko Gutuna sinatu ondoren, udalerrri guztiek **Udalsarea 21**eko partaide izatera pasa ziren, Jasangarritasunerako Udalerrrien Euskal Sarea.

2011 urtean Udaltalde 21 Nerbioi-Ibaizabalek **Eskualdeko Iraunkortasun Bulegoa** abian jartzen du. Hamaika udaletxeei (lehen aipaturikoak gehi Basauri) eta Nerbioi-Ibaizabalgo eskualdeko herritarrei orokorrean, zerbitzua, baliabideak eta ekintzak eskaintzeko asmoz sortutako ekipamendua da.

Tokiko Agenda 21a abian jarri denetik udalerrietan eskualde mailako zenbait proiektu eta ekintza garatu dira. Ondoren Eskualdeko Iraunkortasun Bulegoaren zerbitzu nagusienak aurkezten ditugu, 5 lan esparruetan banaturik:

1. **Tokiko Agenda 21**: Tokiko Ekintza Planen gauzapenean, ezarpenean eta ebaluazioan laguntza.
  2. **Industriako Agenda 21**: Eskualdeko enpresetan ingurumen hobekuntzarako laguntza.
  3. **Eskolako Agenda 21**: Eskualdeko eta udalerriko ikastetxeen iraunkortasunerako eta kalitaterako hezkuntza Programa.
  4. **Hondakinen kudeaketa**: Eskualde mailako bilketa zerbitzua: etxeko olioak, inpresio hondakinak eta mugikorrak; pilak eta akumuladoreak; erabilitako arropa eta *probetxagarriak diren bestelako etxeko objektuak*.
  5. **Mugikortasun iraunkorra**: Eskualdeko Iraunkortasun Planean aurreikusitako ekintzen ezarpena.
- 6 urte igarota 1go Ekintza Plana onartu eta bere gauzapena hasi zenetik, Udaletxeek Eskualdeko Iraunkortasun Bulegoaren bitartez, berrikuspen prozesua abian jartzea erabakitzen dute, **aurreko plana ordezkatzeko duen eta udalerriek dituzten behar eta baliabideekin bat etorriko den plan berri bat egiteko**.

Testuinguru honetan eta berrikuspen prozesu honen lehen fasearen ondorioz, 2012 urtea bitartean Arrankudiagako Udalak udalerriko *Gizarte, ekonomia eta ingurumen Diagnostikoa* egin du.

HELBURUAK

Berrikuspen prozesuaren **helburu nagusia** datozen 8 urteetan udalerrian garatuko diren lehentasunezko jarduera esparruak barne hartzen dituen Tokiko Ekintza Plan bat definitzean datza. Gainera, zera lortu nahi da:

- Planaren helburuak eta ekintzak iraunkortasunarekin erlazionaturiko legeriaren, teknikaren ingurumenaren, gizartearen eta ekonomiaren bilakaerara egokitu.
- Plana iraunkortasunaren tokiko kudeaketaren bilakaerara egokitu.
- Planaren ezarpen maila nolakoa izan den arabera Plana gaika egokitu.
- Plana udalerrian giza, ingurumen eta ekonomia bilakaerara egokitu.
- Planean aurretik kontutuan hartu ez ziren gai tematiko berriak sartu.
- UT21 Nerbioi-Ibaizabalgo udalerrien artean egindako eskualde mailako hausnarketaren bitartez Eskualde mailako Ekintza Plan bat zehaztu.

Berrikuspenaren lehen fasean, **helburu zehatzak** hauek dira:

- Lurralde, ingurumen, komunikazio, parte-hartze eta gai sozio ekonomikoen inguruko azterketa bat egin ondoren balorazioa egiteko.
- Balorazio horretatik abiatuta, Ekintza Plan berriaren lehentasunezko jarduera esparruak ezarri.
- Aurreko Planean indarrean dauden eta garrantzitsuak diren ekintzak identifikatu.
- Udalerriko eta udalaz gaindiko planak eta programak identifikatu Plan berrian sartu ahal izateko.
- Helburu estrategikoak zehaztu Plan berriaren formulazioa egiteko.
- Interesa duten gizarte eta ekonomia eragileen eta herritarren ikuspegia txertatu.
- Gaian eskumenak dituzten politikari eta teknikarien balioztatzea bermatu.

LAN PROGRAMA

Tokiko Ekintza Planen berrikuspena egiteko erabilitako oinarriko metodologia “**EAE-ko udalerrietako Tokiko Agenda 21eko Ekintza Planak berrikusteko gida metodologikoa**” oinarritzen da. Gida horrek dionari eutsiz, Tokiko Ekintza Plan baten berrikuspenak honako faseak ditu:

0. Zehaztea eta abian jartzea.
1. Oinarriko informazioa biltzea eta barneratzea.
2. Sintesi Diagnostikoa.
3. Planaren Formulazio estrategikoa.
4. Ekintzen ezaugarritzea.
5. Plana kudeatu, jarraipena egin eta onartzeko lanabesen diseinua.

Metodologia hori aintzat hartuta, **lan teknikoa, barne koordinazioa eta parte-hartzea eta herritarren parte-hartze ekintzak** kontutan hartu dituen **Lan Programa** bat garatu da:

- **Lan teknikoak:** Aholkulari Taldeak burutuak proiektuko Zuzendaritza Politikoa eta Teknikoa eta teknikariek elkarlanean.
- **BARNE koordinazio eta parte-hartze lanak:** Udal teknikariek bakarkako elkarrizketen bitartez edo talde lanaren bitartez Hirigintzako Batzordearen bitartez.
- **HERRITARREN PARTE-HARTZE ekintzak:** herritarrei zuzendutako pertzepzio inkesta baten bitartez, web galdetegi baten bitartez eta Herritarren parte-hartze Foroaren bitartez (*herritarren ekarpenak dokumentuan espresuki aurretik eta kurtsibaz doan (*) bitartez seinalatu dira.*)

ARLO TEMATIKOAK

Diagnostikoa ondoren aurkezten ditugun 17 arlo tematikoz osatzen da:

GARAPEN SOZIALA ETA EKONOMIKOA

1. Biztanleria
2. Ongizatea eta gizarteratzea
  - Zuzentasuna eta gizarte zerbitzuak
  - Genero berdintasuna
  - Elkarbizitza
  - Osasuna eta osasun zerbitzuak
  - Telekomunikazioak eta IKT-etara irismena
3. Hezkuntza, euskara, kultura eta kirola
4. Etxebizitza
5. Garapen ekonomikoa eta lan merkatua
  - Ekonomia egitura eta jarduera maila
  - Lehen sektorea
  - Bigarren sektorea
  - Zerbitzuen sektorea
  - Turismo eta ostalaritza sektorea
  - Enplegua eta lan merkatua

NATUR BALIABIDEAK, HONDAKINAK ETA INGURUMEN KALITATEA

9. Ura
10. Hondakinak
11. Energia
12. Ingurumen kalitatea (atmosfera, zarata eta lurzorua)
13. Arriskuaren kudeaketa eta jarduera ekonomikoak
14. Erosketa publikoa eta udal administrazioa ingurumen kudeaketa
15. Klima aldaketa eta inpaktu orokorra

LURRALDEARI LOTURIKO ALDERDIAK

6. Lurraldea eta plangintza
7. Natura eta bioaniztasuna
8. Mugikortasuna eta garraioa

SENTSIBILIZAZIOA, HERRITARREN PARTE-HARTZEA ETA BARNE KOORDINAZIOA

16. Komunikazioa, sensibilizazioa eta herritarren parte-hartzea
17. Barne koordinazioa eta zeharkakotasuna.

Alor tematiko bakoitza azpi-alorrez osatua dago eta hauetako bakoitzean **diagnostikatutako alderdi klabeak kontutan harturik balorazio kualitatiboa eta orokorra egin da**, helburua honakoa da:

- Beste azpi-alorrekin konparatuz era positiboagoan edo negatiboagoan baloratzen diren azpi-alor horien inguruko ikuspegi orokorra eskaini.
- Lehentasunezko jarduera esparruen identifikazioa erraztu.
- Udaletxeko teknikari, politikari eta herritarrek orokorrean diagnostikoa irakurri eta eztabaidatu dezaten sustapena egin.

<p>BALORAZIOA</p> <p>Ez baloragarria</p>	<p>Balorazioa egiteko irizpideak "EAE-ko udalerrietako Tokiko Agenda 21eko Ekintza Planak berrikusteko gida metodologikoa" agertzen dira.</p>
--	---

EBALUAZIO GLOBALA ETA LEHENTASUNEZKO ESKU-HARTZE JARDUERA ESPARRUAK

GIZARTEA ETA EKONOMIA

1. BIZTANLERIA

<i>Azpihermua</i>	<i>Egoera</i>	<i>Ondorio nagusiak</i>	<i>Hobekuntza helburuak</i>
1.1. Luraldearen testuinguruan kokatzea		<ul style="list-style-type: none"> Biztanle dentsitatea Bizkaiko batez bestekoaren oso azpitik dago. UT 21eko dentsitate txikieneko udalerrien artean hirugarrena da eta jende gutxien bizi den eskualde honetako herrien artean bigarrena da. Biztanleria flotantea ez da garrantzizkotzat jotzen. Biztanleria finkatzeko ekimenak demografia goraka bultzatu dute azken urteetan. Etorkezinean biztanleria mantendu egingo dela aurreikusten da. 	✓ Ez da eskuhartzeko lehenasunezko arlorik identifikatu.
1.2. Biztanleriaren bilakaera		<ul style="list-style-type: none"> 20 urte arteko biztanleria gaztea %19,19koa da, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko, lurralde historikoko eta erkidegoko batez bestekoen gainera. Biztanleriaren zaharkitze indizea nabarmenki jaitsi da 2003 eta 2011 bitartean. EAEko batez bestekoaren antzekoa eta Bizkaiko batez bestekoa baino txikiagoa. 	
1.3. Egitura demografikoa		<ul style="list-style-type: none"> Hazkunde begetatiboa aldakorra izan da azken hamar urteetan. 2009an positiboa izan zen, UT21 Nerbioi-Ibaizabal, EAE eta Bizkaiko batez bestekoaren (azken hau negatiboa) gainera. 	
1.4. Mugimendu naturala eta migratzailea		<ul style="list-style-type: none"> Biztanleria atzerritarra 1,75 portzentaje puntutan hazi da 2003 eta 2011 bitarte. Etorkezinen biztanleria 2011ean biztanleria osoaren %2,14koa da eta, oro har, ongi integraturik dago. 2011ean duen atzerritarren biztanleria maila UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoaren azpitik dago. Kanpoko migrazio saldoa igotzen joan da 2004-2010 bitartean. Udalerrian pertsona gehiago sartu dira irten baino. 	
1.5. Populazioaren banaketa, lurraldeka		<ul style="list-style-type: none"> Bost etxebizitza gune daude. Haietan biztanleriaren % 70 gutxi gora behera bizi da. Gainontzeko biztanleria landa auzoetan bananduta dago. Hiri multzoaren dentsitatea 10,69 etxebizitza/ha da, UT21 Nerbioi-Ibaizabalekoaren dezente azpitikoa. 	

2. ONGIZATEA ETA GIZARTERATZEA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
2.1. Gizarte arazoak		<ul style="list-style-type: none"> Udalerrriak ez dauka aparteko giza arazorik. 2003 eta 2008 bitartean Oinarrizko Errentaren hartzaile ziren elkarbizitza unitateak %1,93tik %1,13ra jaitsi ziren. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etorkinentzako arreta protokoloa ezarri.
2.2. Gizarte zerbitzuak eta ekipamenduak		<ul style="list-style-type: none"> 2011ean gizarte larrialdiko laguntza eskaera guztiak eskura zegoen aurrekontuarekin bete dira. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Emakume eta gizonen arteko berdintasunaren bidean jarraitu.
2.3. Udalak gizarte zerbitzuetan eta elkartasun ekintzetan egiten duen gastu ekonomikoa		<ul style="list-style-type: none"> Udalerrrian ez dago gizarte ekipamendurik. Ez dago arlo honi loturiko gehiegizko okupazioa duen zerbitzurik. Udal gizarte zerbitzuen eta gainontzeko zerbitzuen arteko harremana ona da. 2011ean udalak 6,43 €/biztanleko zuzendu zituen nazioarteko elkarlaguntzako jardueretara. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Emakume eta gizonen arteko desberdintasun eta diskriminazio egoerak zuzentzeko neurriak bultzatu.
2.4. Berariazko gizarte politikak		<ul style="list-style-type: none"> Ez dago udaletxean berdintasun arloko berariazko zerbitzurik. Ez da etorkinei zuzenduriko aukera berdintasunerako berariazko politikarik garatu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Teknologia berrien eskuragarritasuna zein egoeran dagoen aztertu eta dagozkion hobekuntzak ezarri.
2.5. Gizonezko eta emakumezkoen arteko egoera berdintasuna, lanaren esparruan		<ul style="list-style-type: none"> Udalak 2012ko udal tasen hedakuntza politika garatu du ekonomi baliabide urriko pertsonentzako: ur, saneamendu, hondakin, OHZ eta kirolaren jarduterako hobariak tasetan. 	
2.6. Gizonezkoen eta emakumezkoen arteko egoera berdintasuna, udal esparruan		<ul style="list-style-type: none"> Irisgarritasun Plana dago 2007az geroztik. 2009an irisgarritasun egokia duten udal ekipamendu eta eraikinak UT21 Nerbioi-Ibaizabalen batez bestekoaren oso gainetik dago. Emakumeen langabezia tasa 2011ean Bizkaiko eta EAeko batez bestekoen azpitik dago eta UT21ekoaren gainetik. 	
2.7. Genero berdintasuneko politikak		<ul style="list-style-type: none"> Udalerrriak ez du gizon eta emakumeen arteko aukera berdintasuneko berariazko politikarik garatzen. Ez du Berdintasun Planik. 2010ean erregistratutako kontratu mugagabeak %8,2koak izan ziren, eskualde batezbestekotik portzentaje-puntu bat azpitik. 	
2.8. Bizikidetzeta eta herritarren segurtasuna		<ul style="list-style-type: none"> Ez dago Arrankudiagari buruz herri gatazkatsua denik esaterik. Udalerrian gizarte kohesio maila egokia dago. 	
2.9. Ekipamenduak eta osasun langileak		<ul style="list-style-type: none"> 2010ean ez dago udalerrian ibilgailuek harrapatutako oinezkoak erregistraturiko istripurik. Mediku kontsulta dago baina ez farmaziarik. 	
2.10. IKTetarako eta telekomunikazioetarako irisgarritasuna		<ul style="list-style-type: none"> Ez dago ADSL konexiorik ez eta zuntz optikozko transmisio kablerik. Hala ere etxeetan konexiorik badagoela uste da. Banku eta posta zerbitzuak nahikoatzat jotzen dira. 	

3. HEZKUNTZA, EUSKARA, KULTURA ETA KIROLA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
3.1. Hezkuntza eskaintza		<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza eskaintza haurreskolak eta lehen hezkuntzak osatzen dute. Gainontzeko hezkuntza zerbitzuak (bigarren hezkuntza, EPA, prestakuntza zentroak, etab.) gertuko udalerriek eskaintzan dituzte. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Haurreskolaren plaza kopuruaren etorkizunerako beharra aztertu eta eskakizunak luzatu dagokion erankundeari.
3.2. Hezkuntza eskaera		<ul style="list-style-type: none"> Haur eta lehen hezkuntzan matrikulatutako ikasle kopuruaren eboluzioa hazkorra izan da urteetan zehar. 	
3.3. Eskaintza-eskaera balantzea		<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza publikoaren eskaintza askitzat jotzen da nahiz eta azpimarratu beharra dagoen haurreskolak plaza mugatuak dituela (9 guztira). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Euskararen inguruko udal politiken arloan ahaleginak handitu.
3.4. Herritarren heziketa emaitzak eta heziketa maila		<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza mota ororen eskaera hazkundera dagoela ikusten da, 5-9 urte bitartekoan salbu. Honek ez du azpiegitura berriren beharrik ekarriko. Biztanleen artean lehen mailako eta lanbideari loturiko ikasketak dauzkatenak gailentzen dira. Sektore honek eskualdeak dituenen antzeko zifrak ditu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Euskararen Biziberritze Plana berrikusi eta euskarak gizartearen duen erabilera sendotu Plan berriak jasoko dituen neurriak udalak hezkuntza, kultura eta aisiako arloetan garatzen dituen beste ekintza batzuekin koordinatuz.
3.5. Euskalduntze maila		<ul style="list-style-type: none"> UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko biztanle euskaldun gehien dituzten herrien artean hirugarrena da. Helduen artean euskararen ezagutza handia den arren kalean gehien mintzatzen dena gaztelera da. 	
3.6. Ekipamendua eta baliabideak		<ul style="list-style-type: none"> Eskola inguruan guraso euskaldunen sarea sortu da. Bere helburua da euskararen erabilera semealabei exenplua ematea. 	
3.7. Udal politikak		<ul style="list-style-type: none"> 2011 urteaz geroztik euskara ikastaroak jarri dira martxan udalak sustatuak. 	
3.8 Euskara udal jardueran		<ul style="list-style-type: none"> Udalerririk euskara teknikaria eta Euskara Biziberritzeko Plana dauzka (2008-2012). Ez dago etorkinik euskarara hurbiltzeko berariazko programarik. Ez dago gazteei zuzenduriko euskaraz zuzenean eginiko jarduerarik. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Administrazioan egiten den euskararen erabilera normalizatu Euskararen Erabilera Planak jasotzen dituen neurriak sendotuz eta hautematen diren hesiak gaintzea ahalbidetzen duten neurri berriak bilatuz.
3.9. Euskara eta kultura		<ul style="list-style-type: none"> Udal barnean euskara erabiltzeko Plana dago (2008-2012). Udal jardueran gaztelera da nagusi. 	
3.10. Kultura ekipamendua eta horien erabilera		<ul style="list-style-type: none"> UT21 Nerbioi-Ibaizabal mailan (7 udaletxe) hizkuntza, etnografi eta kultur ondarearen bilketa eta zabalkunde lan handia burutzen ari da. Kultur ekipamendua anitza baina ez nahikoak, tokiko gobernua kudeatua. 	
3.11. Kultura jarduerak eta partaidetza		<ul style="list-style-type: none"> Aitzitik, mantentze gimnastika egiteko eta ikasteko egoitzen, hala nola liburutegi baten, eskaera dago. Ikastaro berrien eskaera ere dago. Udalak buruturiko kultur jardueren egitaraua une puntualetara mugatzen da, Gizarte Etxetik programatutako eskaintza salbu, zeina jarraia den. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultur ekipamendua eta jarduerak programa berrien sorkuntza bultzatu, dagoen eskaera asebetete arte.
3.12. Herritarren dinamika kulturala		<ul style="list-style-type: none"> Herritarrek kultur ekitaldiei ematen dieten erantzuna ona dela uste da. Udalerririk hainbat elkarte dauzka. Horrek haien eskuduntza arlo desberdinetan edozein ekimen martxan jartzea errazten du. 	
3.13. Kirol ekipamendua eta horien erabilera		<ul style="list-style-type: none"> Udalerririk kirol ekipamendua desberdinak ditu, estaliak zein estali gabeak. Hauek nahiko ekipatuta daudela jotzen da nahiz eta erabilera kontrolari dagokionean hainbat arazo egon. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jarraitu kirol ekipamenduen koordinazioan eta erabilera kontrolan lanean, erabilera handitzen dela bilatuz.
3.14. Kirol jarduerak eta partaidetza		<ul style="list-style-type: none"> Ekipamenduen erabilera altua da erabilera anitzeko pisten eta bolatokiaren kasuan izan ezik. Herritarren aldetik igerileku baten eskaera dago. 	

<i>Azpihermua</i>	<i>Egoera</i>	<i>Ondorio nagusiak</i>	<i>Hobekuntza helburuak</i>
3.15. Herritarren kirol dinamika		<ul style="list-style-type: none"> • Udalerrriaren eskaintzaren atal handi bat 3 kirol elkarteren bidez antolatzen da. • Udalerrrian sustatzen diren kirol jardueren aurreko herritarren partaidetza eta erantzun maila oso egokia da eta ez dago biztanleen aldetik eskaerarik.	

4. ETXEBIZITZA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
4.1. Etxebizitza-parkearen ezaugarriak		<ul style="list-style-type: none"> • Etxebizitza lurzoruaaren etxebizitza dentsitatea auzotik auzora aldatzen da. Sustapen berrienak dentsitate txikiko etxeak zein blokeak dira. • Alokairuzko etxebizitza parkearen portzentaia oso baxua da, ia ez dago. • Udallerriak ez du babestutako etxebizitza parkerik. 	<p>Udal eta gaidiko eskumeneoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Saltzeko eta alokatzeko den babestutako etxebizitza eskaintza sustatu. <p>Udalaz gaidiko eskumeneoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alokairuko etxebizitzari bultzada eman.
4.2. Etxebizitzen antzintasuna eta zaharberritzea		<ul style="list-style-type: none"> • Udala alokairuan dauden bi etxebizitzaren jabe da. • Gaur egun hutsik dauden etxebizitzak 97 dira (etxebizitza parkearen %21,7a). • Gaur egun gutxi gora behera 10 etxebizitzek zaharberritze beharra dute. Batzuk erdigunean daude. 	
4.3. Higiezin eskaintza: etxebizitzen eraikuntza		<ul style="list-style-type: none"> • 2010ean, 267 etxebizitza zeuden exekutatzeko pendiente . • Azken sustapenetako etxebizitza batzuk saldu gabe geratzen dira oraindik. • 2003 eta 2010 bitarte emandako etxebizitza berrien lizentziak gutxituz joan dira. Nabarmenezkoa da 2009 eta 2010 bitarte gertaturiko %90eko murrizketa. 	
4.4. Etxebizitza beharra eta eskaera eta eskaintza-eskaeraren balantzea		<ul style="list-style-type: none"> • Udalak udal babeseko erregimenean, ez tasatua, dauden etxebizitzak sortzea aurreikusita dauka • Udalak biztanleriaren etxebizitza eskaeraren inguruko bi azterketa egin ditu, azkena 2012an (egun martxan dago) eta aurrekoa 2010 bukaeran-2011 hasieran. Jasotako eskaerak udal babeseko etxebizitzaren ingurukoak dira nagusiki. • Exekutatzeko pendiente dauden etxebizitzaren kopurua biztanleen etorkizuneko eskaera betetzeko nahikoa dela uste da. • Etxebizitza prezioa inguruko gainontzeko herrietako berdintsua dela uste da. • Ez dago etxebizitza hutsaren tratamenduari zuzenduriko politika edo programarik. 	
4.5. Erakunde arloa		<ul style="list-style-type: none"> • Indarrean dagoen udal planeamenduak eskaerari erantzuteko adinako bolumen eta motako etxebizitzak exekutatzeko aurreikusten du. 	

5. GARAPEN EKONOMIKOA ETA LAN MERKATUA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
5.1. Eredu ekonomikoa		<ul style="list-style-type: none"> Industri sektorea ekoizpenaren jarduera garrantzitsuena da, ahultzearen aldeko joerarekin, ekonomiaren tertziarizazioa eta egungo ekonomi krisiaren egoera dela eta. 	<p>Udal eta gairako eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Enpleguaren sustapenerako eta ekonomi garapenerako eskualdeko zerbitzu mankomunatuak, zerbitzu hau ez duten udalerrientzako, sortzeko aukera aztertu. ✓ Poligonoetako egoera aztertu eta bertan enpresak ezartzea bultzatu. ✓ Lanpoltsari kanporako ikuspegia emanaz tokiko enpresek lan poltsa erabiltzea bultzatu, tokiko enplegarritasuna bultzatzearen. ✓ Enplegu eske dabilen sektoreen beharrei egokitutako prestakuntza erraztu. ✓ Lanbide heziketako eta prestakuntza jarraia eskaintzen duten zentroekin elkarlanean aritu enpleguaren eskaintza eta eskaeraren arteko harremana optimizatzeke. ✓ Emakumea lan munduan sartzea bereziki indartu.
5.2. Jarduera ekonomikoaren maila orokorra		<ul style="list-style-type: none"> Per capita Barne Produktu Gordin moduan adierazitako ekonomi errendimendu konparatiboak 1996 eta 2005 bitarte joera hazkorra izan zuen. 2008an eskualdeko eta lurralde historikoko batez bestekoak baino zifra askozaz handiagoa zuen (80.573€). 	
5.3. Familiaren ongizate ekonomikoa maila		<ul style="list-style-type: none"> Jarduera sektore desberdinek Balio Erantsi Gordinari egiten dioten ekarpenaren eboluzioak ekonomi jardueraren bigarren sektorea argi gailentzen dela erakusten du. Horrekin batera, hirugarren sektorea pixkanaka hazten doa, eraikuntza sektorea erori da eta nekazaritza sektorea ia desagertu da. 	
5.4. Lehengo sektorea. Sektorearen egitura.		<ul style="list-style-type: none"> Biztanleen kopuruarekiko establezimenduen saldo garbiaren eboluzioa oso irregularra izan da. Establezimendu berrien sorkuntza tasak beheranzko joera du. Pertsonako errenta totala hazten joan da; UT21 Nerbioi-Ibaizabal eta Bizkaiko balioen gainetik egon da beti. 	
5.5. Lehenengo sektorea. Bizitasuna eta errendimendu ekonomikoa.		<ul style="list-style-type: none"> Ez dago eskura lehen sektorea eratzen duten establezimendu kopuruari buruzko daturik. 1989 eta 1999 bitarte nekazaritza azalera hazi zen bazkarako lursailak eta nekazaritzarako azalera erabilgarria nabarmenki ugartu egin zirelako. Azienda unitate guztietan murrizketa gertatu da. Oro har, ez dago gaur egun eskualde mailan belaunaldi ordezkapenik. 	
5.6. Bigarren sektorea. Sektorearen egitura.		<ul style="list-style-type: none"> Basogintzako azpisektorea gainbehera joan da 2010 urteaz geroztik UT21 Nerbioi-Ibaizabal osoan. Udalak uste du lehen sektorean dagoena mantendu behar dela, lagundu behar zaiola sektore honi. 	
5.7. Bigarren sektorea. Bizitasuna eta errendimendu ekonomikoa.		<ul style="list-style-type: none"> Industri sektoreak Balio Erantsi Gordinari egindako ekarpena 2008 urtean %54,87koa da. Eraikuntza sektorea amildu ondorengo pisu erlatiboa UT21 Nerbioi-Ibaizabalekoa baino txikiagoa da (%3,57 eta %12,69 hurrenez hurren). Establezimenduen %60ak zerbitzu sektorekoa da. Portzentai hau Bizkaiko eta UT21eko batez bestekoen azpitik dago. 	
5.8. Zerbitzuen sektorea. Sektorearen egitura.		<ul style="list-style-type: none"> Txikizkako merkataritza supermerkatuak eta frutategiak eratzen dute. Zerbitzu sektoreak ekonomi jardueraren %40,22 eratzen zuen 2008an. Bere pisua UT21 Nerbioi-Ibaizabal eta Bizkaian sektore honek duen pisuaren oso azpitik dago. Turismo ostatuak duen pisua oso txikia da. 	

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
5.9. Zerbitzuen sektorea. Bizitasuna eta errendimendu ekonomikoa.		<ul style="list-style-type: none"> • Arrankudiagak eta Nerbioi-Ibaizabal eskualdeak ez dute bixitarien arretarako turismoko informazio punturik. • Udalerrian egiten diren gau igarotzeak lan arrazoiek bultzatuak dira. • Azpiegitura turistikoa nahikotzat jotzen du udalak. • Udalak ez du gailentzen udala ikuspuntu turistikotik bultzatzea. 	
5.10. Turismo eta ostalaritza sektorea. Azpiegitura turistikoa.		<ul style="list-style-type: none"> • 2010ean jardura tasa (%48,22) 2001 eta 2006koak baino handiagoa zen, nahiz eta urte horretan UT21 Nerbioi-Ibaizabalek zuena baino txikiagoa izan (%49,51). • Emakumeen jardura tasa (%43,91) 2001 urteaz geroztik etengabe gora joan da, 2010ean UT21 Nerbioi-Ibaizabalen batez bestekoaren antzekoa eta Bizkaiko eta EAEko tasak baino handiagoa izanik. • 2006an okupazio tasa eskualdeko batez bestekoa baino apur bat handiagoa zen baina Bizkaia eta EAEko baino txikiagoa. 	
5.11 Turismo baliabide eta erakargarritasunak.		<ul style="list-style-type: none"> • Okupazioari dagokionean, 2010ean zerbitzuen sektorea da pisu handienekoa (%70,94) eta jarraian industriarena (%15,49). Lehen sektorearen portzentaia ia hutsaren hurrengoa da (%1,45), baina UT21 Nerbioi-Ibaizabal, Bizkaia eta EAEkoak baino zertxobait handiagoa. • Langabezi tasak goranzko eboluzioa jasan du azken lehen lau urteetan. 	
5.12 Biztanleria aktiboa		<ul style="list-style-type: none"> • 2011ko azken hiruhilabeteen langabezi tasa %10,29koa zen, UT21 Nerbioi-Ibaizabalaren (%12,49), Bizkaikoaren (%14,78) eta EAEkoaren (%13,49). batez bestekoak baino txikiagoa. • Enplegu eskatzaileetako %41a 45 urtetik gorakoa da. Generoaren arabera, eskatzaileen %55 emakumeenak ziren eta %45 gizonak. 	
5.13 Biztanleria okupatua		<ul style="list-style-type: none"> • Udalerrian lan egiten duten langileei dagokienean, Sozial Segurtasuneko afiliazio tasa azken urteetan txikituz joan da, 2010ean %81,97ean zelarrik, eskualdeko batez bestekoaren (%58,02) gainetik. 	
5.14 Langabezia		<ul style="list-style-type: none"> • Gizonen afiliazio tasak (%129,29) emakumeenarena (37,47%) baino askoz handiagoa izaten jarraitzen du. 	
5.15 Kontratazioa		<ul style="list-style-type: none"> • Udalean bizi direnen afiliazio tasa 2010ean (%43,35) 2009koa baino zertxobait altuagoa da, bai UT21eko baino bajuagoa.(44,07%). • Udalean bizi direnen afiliazio tasaren genero arteko leizea aurrekoa baino txikiagoa da (%51,58 eta %35,24). 	
5.16 Laneko mugikortasuna, nork bere buruari eustea eta autosufizientzia		<ul style="list-style-type: none"> • Mila biztanleko kontratu kopurua 391koa da, eskualdekoa baino handiagoa. • Kontratuen %37,78 30-44 urte bitarteko pertsonari egin zaie, eta %24,44 24-29 urte bitartekoei. Kontratuen %75,61 gizonetako eta %24,39 emakumezkoenak. • Kontratu errotazioaren indizea, UT21aren batez bestekoaren azpitik dagoena, 2010ean berriro behera egin du (2,18 kontratu/pertsonako). 	
5.17. Enplegu eta prestakuntza politikak		<ul style="list-style-type: none"> • Lanaren autokontentzio tasak gora egin du 1996-2001 aldian, 2001ean %26 izanik, Bizkaia eta EAEko batez bestekoak baino txikiagoa (%39,42% eta %48,63%). • Autosufizientzia tasak behera egin du 1996-2001 aldian, eskualdekoaren antzera. • Ez dago eskualde mailan enplegu sorkuntza eta orientaziorako zerbitzurik. • Udalak ez du orientazio, prestakuntza eta enpleguari loturiko politikarik landu. 	

LURRALDEARI LOTURIKO ALDERDIAK

6. LURRALDEA ETA ANTOLAMENDUA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
6.1. Lurralde eremua		<ul style="list-style-type: none"> • Administrazio aldetik, eta Lurraldearen Antolamendu Artezpideen arabera, Laudioko eremu funtzionalari dagokio. • Bide ardatz nagusiak AP-68 autopista Vasco-Aragonesa (Bilbao-Zaragoza), BI-4521 (Ugao-Miraballeseetik Zollora) errepidea eta BI-625 (Urduña-Orduñatik Bilbaora). Trenbide ardatzei dagokienean, Bilbao-Madrid linea. • Azpiegitura linealak konektagarritasun ekologiko, sozial eta paisajistikoaren aldetik eragin gehien izan dutenak dira eta herrigunea bitan zatitzen dute. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udal planeamenduaren berrikuspenarekin loturik ondorengo helburuak hausnartu: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Behar gehien duten auzo eta guneean hirigintza erreformak exekutatu. ✓ Zaharberritu gabe dauden arkitektura ondarearen elementuen zaharberritzea. ✓ Hiri planeamenduan iraunkortasun irizpideak (dentsitateak, erabileren dibertsifikazioa, ingurumen eraginak, etab.) txertatzen jarraitu. ✓ Nekazaritzarako bokazioa duten lurzoruaren babes jarduerak garatu. ✓ Eraikuntzan eta zaharberritze lanetan energi eraginkortasuneko irizpideak txertatu. <p>Udalaz gaindiko eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nerbioiko parke lineala ekologi korridore gisa bultzatu.
6.2. Udal lurzoruaren egitura organikoa eta erabilerak		<ul style="list-style-type: none"> • Eraldaketa dinamika nagusienak landatutako baso aloktonoek, etxebizitza zein industri eremuen garapenak eta komunikabideek eragin dituzte. • Dinamika urbanistikoko mantsoa: egonkortu gabe geratzen da lurzoru urbanizagarrian dagoen industri azaleraren %57, hiri eta etxebizitza lurzoruaren dauden etxebizitzaren %47, etxebizitzetarako lurzoru urbanizagarrian dauden etxebizitzetatik 100% eta etxebizitzetarako lurzoru ez urbanizagarrian dauden etxebizitzetatik 9%. • Lurzoru ez urbanizagarriak udalerrien zati handi bat betetzen du (bere azaleraren %95). Udalerriko lurzoru ez urbanizagarriaren %79 baso erabilerakoa da. • Etxebizitza lurzoruaren pisu erlatiboa UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko txikienetarikoa da. • Hiri lurzoru industrialak ia guztik egonkorturik dago. • Lurzoruaren artifizializazio handiena haran honoan gertatu da. Eremu honek komunikazio azpiegiturak, etxebizitzak, zuzkiduren eta, industrien finkapen lekua etab. jasotzen ditu. • Mendi azalera nagusia izaera pribatuko da, egurretarako pinudiz osatutako baso landatuaz eratua. Gainontzeko baso lurzoru Herri Onurako mendiak dira (638,11 ha). • Nekazaritza jarduera txikia da (lurzoru ez urbanizagarriaren %30 nekazaritza eta abeltzaintzarakoa eta landazhabala da). 	
6.3. Hiri egitura eta ehundura		<ul style="list-style-type: none"> • 6 hirigune eta 4 landa nukleo, distantzia handiak daudelarik haietako zenbaiten artean. • Sakabanatutako etxebizitzetako biztanleriaren garrantzia handi samarra da eta Nerbioi-Ibaizabaleko lurraldeak duen batez bestekoa baino askozaz handiagoa. • Udalerriak ez du erdigune historiko edo merkataritzakorik. • AASSen berrikuspenak (2009 urtea) ekipamendu publikoetara bideratutako hirigintza azalera zabaltzen du. • Parke, lorategi eta hiriko gunek berdeak hiri lurzoruaren %13 hartzen dute. Portzentai hau UT21 	
6.4. Hiriko eta hiri inguruetako berdeguneak			

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
6.5. Hiripaisaia eta gune hondatuak		<p>Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoaren oso azpitik dago baina landa izaerako udalerriek izan ohi dutenarekin koherentzia gordetzen du.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eremu libreen sistema orokorrak legea markatutako estandarrek xedatzen dutena (5 m²/bizt.) etetzen du. • Hiri parkeek eta eremu berdeek ez dute euren artean konektaturik dauden sarerik eratzen baina bai nekazaritza eta baso lurzoruarekin konektaturikoa. 	
6.6. Ondare arkitektonikoa eta kulturala		<ul style="list-style-type: none"> • Ez dago hondatutako eremu aipagarririk. • Historia, arkitektura eta arkeologia ondare zabala du, toki mailan interesa duena eta indarrean dagoen udal planeamenduaren tokiko Arkitektura Intereseko Eraikinen Katalogoan jasoak daudenak. Beraz, araututa daude udalerrri mailan interesa duen ondarea berreskuratzea zuzenduriko dirulaguntzak. • Bilbao Metropolitarrako Lurralde Zatikako Planaren arabera Arrankudiaga "lehentasunezko nekazaritza garapenerako udalerrri" gisa definitzen da. 	
6.7. Lurralde eta sektore antolamendua		<ul style="list-style-type: none"> • LZPak Nerbioiko Parke Linealaren exekuzioa aurreikusten du. Parke hau haraneko herriak lotuko dituen korridore ekologiko, paisajistiko eta aisiarakoa da eta Pagasarri-Ganekogortaren ingurumenaren aldetik birbaloratzea proposatzen du. • Nekazaritza eta Basogintzako SLP-aren arabera, balio estrategiko handiko lurzoruak UT21en batez bestekoaren oso gainetik daude. LAP honek ez du Ingurumen Hobekuntzako eremurik identifikatzen. 	
6.8. Hiri antolamendua		<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi jardura eta merkataritza ekipamenduetarako lurzoru publikoaren eraketarako LAPak udalerrria "lehentasunezko intereseko" gisa kategorizatzen du ekonomi jardueren lehentasunezko kokapenerako. • Udalak ez du antzematen goi mailako planeamenduak garrantzi handiko eragin negatiborik duenik udalerrian. • Egungo AASSak eremu libreak eta berdeguneak, dagoen azaleraren arabera, %24 zabaltzen dituzte. • AASSek Uholdeen Plan Integralean urek azpian har ditzaketen eremuetan egingo diren garepenei begira detaileko azterketa hidraulikoak egingo direla eta prebentzio neurriak exekutatu direla xedatzen dute. 	
6.9. Antolamenduan eta eraikuntzan iraunkortasun irizpideak sartzea		<ul style="list-style-type: none"> • AASSek egun uholde arrisku handien duten lurzoru ez urbanizagarriko guneak Birsokuntzako eta Hobekuntzako arloan sartu behar direla xedatzen dute, ingurumen azpiegitura handi bat eratzea zuzendua, zeinak Nerbioiko Parke Lineala pixkanaka garatzea ahalbidetuko duen. • Udal planeamendua berria da, eta goi mailako planeamenduetako irizpideak barneratzen ditu. • Indarrean dagoen udal planeamenduak berariazko iraunkortasun irizpide gutxi baitaratzen ditu lurraldearen antolamenduan eta arautzean, eta eraikuntan. • Ez dago energi eraginkortasuneko ziurtagiririk duen etxebizitzarik (2010). 	

7. BIOANIZTASUNA ETA PAISAIA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
7.1. Natura eta paisana balioak		<ul style="list-style-type: none"> Landaredian Pinus radiataren baso landatuak dira nagusi (eremuaren %36). Habitat eta inguru mota desberdinetan aberatsa da, udalerrria oso zabala delako eta Ganekogorta Mendia (garrantziazko natur eremua) bere baitan dagoelako. Batasunaren intereseko 9 habitat daude (BIH), horietatik 3 lehenetsuneko interesekoak izanik. Interes bereziko mehatxatutako floraren espezie bat identifikatu da, Mehatxatutako Espezieen Euskal Katalogoan sartuta dagoena. Flora aloktonoaren inbasio maila altua. 47 espezie aloktono desberdin identifikatu dira, Pampako belarrak duen inbasio maila ertaina izanik. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Natur ingurunearen potentzialki kutsatzaileak diren jardueren kontrol eta jarraipena, eta bereziki, ibaian eragina dutenena. ✓ Udalerrriak dituen natur potentzialtasun eta balioen azterketa eta inbentariatzea (planeamenduaren berrikuspenaren esparruan egitea posible da) ✓ Arautegi eta legeen bidez babestuta dauden habitat eta espezieen babes eta kontserbazioa bermatzeko neurriak hartu. ✓ Landare inbaditzaileak suntsitzeko neurriak ezarri. ✓ Ingurumenaren kontserbaziorako eta hezkuntzarako jarduerak ugaritu herritarren inplikazio eta elkarlaguntza bilatuz.
7.2. Sistema naturalen eta paisaien kontserbazio egoera		<ul style="list-style-type: none"> Arrankudiagako 10 ikus arrotako bakar bat ere ez dago proposaturik Paisaje Katalogoen Aurreproiektuan katalogatua izateko. Kurzetako Urtegia (Zollo) dago, EAEko Hezeguneen Sektorekako Planeko III Taldeko hezegunea. Honek LAParen arabera balorazio ekologiko ertaina dauka. Ganekogorta Mendiak baso sail zabalak dauzka. Azpimarragarriak dira bertako hostozabalez osatutako hainbat gunek, garrantzitsuak diren zenbait fauna elementu egotea ahalbidetzen dutenak. Nerbioi ibaiak, Arrankudiagatik igarotzerakoan, 2011 urteko QBR osagai hidromorfologikoaren adierazlearen arabera kalitate txarra izan ohi du. 	
7.3. Jardueren eragina eta arriskuak nekazaritzan zein natur ingurunean		<ul style="list-style-type: none"> Larunbe errekek egoera hidromorfologiko ona dauka. Plan Hidrologikoak udalerriko Nerbioi zati osorako birlandaretze neurriak proposatzen ditu. Udalerrian 7 geologi intereseko puntu identifikatu dira. Puntu guztiek hauskortasun txikia dute eta interes ertain-txikia. Ez dago udalerriko biodibertsitatearen ez natur ondarearen inbentario zein azterlanik nahiz eta Ganekogorta Mendiari buruzko azterlan bereziak egon. Ekonomi jarduerak natur inguruan eragin nabarmena dute. Industria eta etxebizitzaren hazkuntza biztanleriaren hazkuntza endogenoarekiko proportziorik gabea izatea, azpiegitura linealen ugaritzea, Ganekogorta Mendiaren jende ugari samar ibiltzea, bertan parke eoliko bat eraikitzeak aukera, frogatutako inbasio portaera duten flora eta fauna aloktonoaren espezieen sakabanaketa, baso hustiatze intentsiboa eta lurzoruen kutsadura dira inguru biotiko eta paisajistikoak jasotzen dituen eragin nagusiak. 	
7.4. Babestutako naturguneak			

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
<p>7.5.Natur ingurunearen antolamendua eta kudeaketa</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ganekogorta mendiak eta Kurzetako Urtegiak (Zollo) babes bereziko udala zalera eratzen dute, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko bataz bestekoa baino handiagoa. • Udal azaleraren gehiengoa Gorbeia-Ganekogorta korridore ekologikoaren eta bere indargetze eremuaren barnean dago. • Udaleko eremu babestuek (babes berezikoek) ez dute kudeaketa tresnarik. • Espazio Natural Garrantzitsuen Katalogo Irekia da antolakuntza eta arautze figura nagusia udal gairako antolamenduari dagokionean. • Titulartasun Publikoko Mendien jabetza du udalak, baina ez hauentzako Kudeaketa Planik. • Udal mailan ez da ekintzarik garatu ingurumena hobetu edota berreskuratzeko. • Zuhaitz eguna ospatzen da urtero: bertakoz uhaitz hostoerorkorren landaketa. 	<p>Udalaz gairako eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Natur balioen babes eta kudeaketarako tresnak aplikatzea. ✓ Natur ondarea balioan jartzea.

8. MUGIKORTASUNA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
8.1. Ohiko mugikortasun beharren ezaugarriak		<ul style="list-style-type: none"> Lan edo hezkuntza arrazoiengatik egiten den derrigorrezko mugikortasuna handi samarra da. Arrankudiagarako berariazko daturik ez dagoen arren, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko eremu osorako erakarritako eta kanpokoak diren bidaiak laneko barne mugikortasuna baino gehiago handitu dira. Iriskortasun Plan bat dago (2005), 2007an zabalagoa egin zelarik. Planaren exekuzioan ez dira lehentasunak bete eta udalak uneko aukeren arabera jarduten du. Ez dago mugikortasun iraunkorreko udal planik, bai Mugikortasun Iraunkorreko Eskualdeko Plana. Bakiolako industrigunea eta Arbideko bigarren gunea dira mugikortasun sortzaile diren bi zentro garrantzitsuak. Ez dute mugikortasunaren kudeaketarako berariazko planik. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Arrankudiagari dagozkion Mugikortasuneko Eskualdeko Planaren neurriak ezarri. ✓ Txikibusi buruzko informazioa zabaldu eta erabilera handiagoa bultzatu. ✓ Eskolako eta lan zentroetako sarrera ordutegietan sortzen diren kolapso arazoak konpondu. ✓ Autobus zerbitzuaren eskaera ezaren arrazoiak aztertu eta eskaintza zerbitzu erregularragoen behar/predisposizio/eskaera benetakoetara egokitzeko aukera baloratu. ✓ Oinezkoen eta bizikletazkoen mugikortasunerako bideen egokitzapenarekin jarraitu, oinezko eta bizikletazko euren arteko konexioa hobetuz. ✓ Udalerriko landa bideak ordenatu. ✓ Udal eskuduntzako errepideetan arriskua txikitze eta trafikoa baretzeko neurriak hartu. ✓ Jarraitu azpiegiturek eratzen dituzten hesiak gainditzeko
8.2. Mugikortasun kudeaketa eta antolaketa		<ul style="list-style-type: none"> Industri poligonoan mugikortasun iraunkorraren aldeko alternatibak sustatu izan dira, hala nola, automobil partikularra partekatze ekimena baina esperientzia hau ez da positiboa izan. Udaletxeak Txikibusa eskaintzen du zerbitzurik ez duten gertueneko auzoek dauzkaten mugikortasun beharrak asetzeko. Erabilera txikia du. Eskolako autobus zerbitzua eta Txikibusa egon arren, ordutegi hain desberdinak egoteak biztanleak ibilgailu pribatua erabiltzera behartzen ditu. Automobila asko erabiltzeak trafiko kolapso zenbait eragiten ditu eskola inguruan puntako orduetan. Ez dago eskolara oinez aisa iristeko modu segurua, erraz eta erosoan prestatuturiko eskola biderik. Udalerrriak bide lotura egokia du aldamenean duen lurraldearekin. Auzo bideen sarearen errepide nagusietarako iriskortasuna ona da. Herriko biztanleek garraio publikoa gutxi erabiltzen dute. 	
8.3. Lurraldeko loturak eta irisgarritasuna		<ul style="list-style-type: none"> Tren ordutegiak mozketak jasan ditu eta herritarrek tren batzuk trenbide zati honetako geltoki guztietan gera daitezela eskatzen dute, inguruko beste herrietara iristeko aukera hobetzeko. RENFEko geralekuetan iriskortasun arazo larriak daude. Trenak gau ordutegiko zerbitzu bat dauka asteburu eta jai egunetan. Autobus geltokiraino errepidea gurutzatzeko oinezkoen pasabidea edo semaforoa falta da eta ez dago markesina bakar bat ere ez. Galdakaoko ospitalera doan autobus lineak ibilbide luzeegia du. Autobus zerbitzuko informazio sistemak (sms eta web) akatsak dauzkate. Udalerrriko hiri ibilbean oinez mugitzeko oinezkoen sareak baleko egoera du baina ez da nahikoa udalerrriko intereseko puntuetara iristea bermatzeko ez eta auzo desberdinen arteko oinezko edo bizikletazko lotura izateko ere. Exekuzio mailan daude auzoak funtzionalki konektatzeko zenbait jardura. Jardura hauek oinez edo bizikletaz lekualdatzeko aukera ematen dute eta BI-625 errepidea iragazkor bihurtzeko neurriak hartzea ahalbidetzen dute. 	
8.4. Garraio publikoa			
8.5. Oinezkoen eta bizikleten sareen ezaugarriak			

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
8.6. Bide sarea		<ul style="list-style-type: none"> Oinezkoen eta bizikletaren bizikidetzaren ahalbidetzen duen oinezkoen zirkuitua dago (bizikleta aparkaleku bat badu ere). Bide hau oinezkoek erabiltzen dute batez ere; txirrindulariek nahiago dute errepidean ibili. Nerbioiko Parke Linealaren proiektuak haranaren iparretik hegora doan zilborrestea egituratuko du bizikletazko mugikortasun iraunkorra kanalizatuko duena. 	<p>neurriak hartuz, udalerriko Irisgarritasun Planaren printzipio, helburu eta irizpideak jarraituz.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Herritarrak mugikortasun iraunkorrean, motordun ibilgailu pribatuen erabileran eta bide hezkuntzan sentikortzen jarraitu. ✓ RENFErekin orduetegiaren egokitzapena eta irisgarritasun baldintzak kudeatu. ✓ AP-68 Arrankudiaga arte liberalizatzen saiatzeko kudeatze lanak egin. <p>Udalaz gaindiko eskumeneoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nerbioiko Parke Linealaren proiektua gauzatu. ✓ Herri arteko garraio publikoaren eskaintza hobetu erabiltzaileen beharrei erantzuteko. ✓ Foru Aldundiaren eskuduntzakoak diren errepideek sortzen duten arriskua txikitzeko neurriak hartu.
8.7. Landa bide sarea		<ul style="list-style-type: none"> BI-625 errepideak, Arrankudiagako zeharkaldian, trafiko dentsitate handia dauka, batez ere ibilgailu astunak. Bide ziurtasuneko arazoak BI-625 errepidearen herriko zeharkaldi osoan, batez ere auzo desberdinetara iristeko zatietan. Auzo errepideetan zirkulazioko ziurtasun arazoak daude, oinezkoek nahiz autoek dagokienez, bidegurutzeetan ikusteko zailtasuna, abiadura gehiegizkoa eta ohitura txarrak direla eta. Señaleak eta sakanguneak jarri dira. 	
8.8. Aparkalekua		<ul style="list-style-type: none"> Hiri bideekin lotzen den landa bideen sarea baldin badago ere, hauen trazatuen pixkanakako galera gertatzen ari da. 	
8.9. Motorizazioa eta ibilgailuen atala		<ul style="list-style-type: none"> Ez dago inbentariatutako biderik. Ez dago ere landa bideen antolamendurako Planik, zeinetan jabegotasuna, egoera eta mantenua identifikatzen denik. Ez dago zenbatuta eskuragarri dagoen aparkaleku kopuru totala, eta ez da defizit erreala norainoko den ezagutzen. Hala ere, hiri gunean leku nahikorik ez dagoela antzematen da. Horren aurrean udalak kotxearen erabileran mentalitate berria sortzearen alde egiten du eskaintza gehiago sortu ordez. 	
8.10. Istripuak		<ul style="list-style-type: none"> Kotxea, erabiltzeko beharrik ez dagoenean erabiltzeko ohitura dago eta, maiz askotan, aparkaleku gisa egokitu ez diren eremuen okupazio indiskriminatua ere gertatzen da. Motorizazio maila altua inguruko udalerrira gehienekin alderatzen bada, garraio publikoaren sistemaren eskasiak eraginda. Trafiko bidezko istripuak gutxitu egin dira apurka azken urteetan, nahiz eta istripuak gertatzen jarraitu eta, beraz, bide publikoan ziurtasuna hobetzeko beharra dago oraindik. 	
8.11. Salgaiak		<ul style="list-style-type: none"> Auzo bide guztietan eta BI-625ean ezarritako abiadura mugak ez dira betetzen. Udalerrira zeharkatzen duen BI-626 errepide zatiak kamioi trafikoaren eragina jasaten du. Pentsatu diren alternatibak exekutatzeko zailak izateaz gain ez dira lehenasunezkoak. 	
8.12. Bide hezkuntza		<ul style="list-style-type: none"> Udalerrian ez dago bide hezkuntzako kanpainarik ez eta mugikortasuneko jardunbide egokien sustapenik ere nahiz eta Udaletxeak beharrezko direla pentsatu. UT21 Nerbioi-Ibaizabalen eskutik urteroko Mugikortasun Astearen ekintzak antolatzen diren eskualde osoari begira. 	

BALIABIDE NATURALAK, HONDAKINAK ETA INGURUMEN KALITATEA

9. URA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
9.1. Ur horniketa		<ul style="list-style-type: none"> • Arrankudiaga kontsortziatu gabeko udalerrria da. • Ustiatzen diren ur hartuneetatik zati bat soilik dago Kantauriko Konfederazio Hidrografikoan deklaraturik. Ur hornikuntzako iturri hauetako batzuren legeztapen eta emakida tramitazioan dago. • Ez dira ur balantzeen ez eta udalerrriak duen ur eskuragarritasunari buruzko azterketa zehatzak egin. • Egungo hornikuntza sistema ez da autoaskitzailea eta beharrezkoa da ura Bilbao Bizkaia Ur Kontsortzioaren bidez kartzea urritasun hidrologikoa eta ur kalitate txarreko pikoak egoten diren uneetan. • Biztanleriaren %98 edateko uraren hornikuntza udal sarera lotuta dago. • Udalak edateko uraren kudeaketaren atal handia bere gain hartzen du. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ur baliabidearen erabilera optimizatu euri ura edo beste jatorri batzuetako ura (berrerabilpena...) edateko ez beste erabilpenetarako erabiliz. ✓ Udalerriko egungo hornikuntza sistemaren bideragarritasunari buruzko balorazio azterketa egin eta egokiak diren jardun estrategiak ezarri.
9.2. Edateko ura banatzeko sarea		<ul style="list-style-type: none"> • Hornikuntza sarea ez dago digitalizatuta. • Udalak uraren hornikuntzaren Kontrol eta Zaintzarako Unitate gisa jarduten du: hartuneen, depositoen eta potabilizazio tratamenduaren kontrola. • Ez daude eskura egungo etxeetako ur kontsumoa. • Etxeko kontsumoa 2001ean (114,92 litro/bizt/egun) Udalsarea 21ek 1000 biztanletik beherako udalerrietan etxe erabilerarako gomendagarri gisa ezarritako mailetara (116,1 l/b/e), baina udalak ez du datua konfirmatzen ez bait zegoen kontadoreetako irakurketarik. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontabilizatu gabeko kontsumoak eta sareko ur galerak kontrolatu eta mugatu.
9.3. Eskaera eta kontsumoa		<ul style="list-style-type: none"> • Bakiolako poligonoaren kontsumo maila ezin izan da kontrastatu. Bertan dauden jardueren ekoizpen prozesuak ez dira ur eskaeri handia izaten duten etxeetakoak. • Etxeetako kontsumoen zenbatespen sistematikoa egitea aurreikusita dago etxeetan berriki kontagailuak ezarri baitira eta irakurketaren azterketa egin da. Depositoetan ere kontagailuak jarriko dira. • Udalak ez du ura aurrezteko herritarrei zuzenduriko kanpainarik egiten, ur eskasia dagoenean izan ezik. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sektore desberdinek jaso eta kontsumitutako ur bolumenaren erregistro sistematikoa burutu. ✓ Tokiko administrazioan uraren kontrol eta aurrezpenerako neurri planifikatuak ezarri.

Azpierenmua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
<p>9.4. Saneamendua eta arazketa</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ez dira tokiko administrazioaren eraikin eta ekipamenduetan ura aurrezteko neurriak ezarri. • 2012an udalerriko hamar etxebizitzetatik bederatzi daude udal saneamendu sareetara lotuta. • Hondakin urak 23 putzu septikoetara eramaten dira. Udalaren drenai putzu hauek iragazki biologiko batez iragazten dira eta ondoren Nerbioira isurtzen dira. • Berezko sistema duten isolatutako etxebizitzak daude. • Bakiolako poligonoak berariazko saneamendu eta arazketa sarea baldin badu ere, ez dabil ondo eta ibaira isurtzen da. • Industri jarduera duten enpresetatik %82k isurtzeko baimena dute. • Ez da gehiegizko presioko arazoren berririk. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hornikuntzako uraren kalitate kontrola optimizatu. ✓ Saneamendua optimizatu egungo tratamendua hobetuz hondakin urak araztegi biden tratatuz. ✓ Herrigune txiki eta isolatuetan método biologikoak erabiltzen dituzten sistema autonomoen ezarpena bultzatu hondakin urak arazteko.
<p>9.5. Uraren zikloaren Arandia eta kudeaketa</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ez da ezagutzen ihes edo galerarik ote dagoen banaketa sarean; gutxi izango direlaren ustea dago, kontutuan izanik berriki ezarritako azpiegitura dela. • Ez dago hornikuntza sistemaren errendimendu indizearen urtez urteko informaziorik, ondorioz erregistratutako eboluzioen eta joeren arteko alderaketa egiterik ez dago. • Kontsumo uraren kalitatearen aldakortasuna handia da Zadorrako sistematik hornitzen den uraren kasuan izan ezik, zeinak kalitate maila onargarria izaten duen. • Ez dago legezkoak diren isurketen ezagupen osorik eta baimendurik gabeak ez dira ezagutzen. Bakiola poligonoko ebakuazio sareetan zenbait irregulartasun egon direnaren berri du udalak. • Ez dago sarearen hobekuntzarako jarduera programaturik, bai ordea kolektore eta hobi septikoen sistemaren mantenturako urteko kontrol eta zaintzako plan bat. Protokolo horrez gain, urtean zehar izaten diren gertaerei erantzuna ematen zaie. • Sistemaren garbiketarik datozen loiak baimendutako kudeatzaile bidez tratatzen dira. • Sarearen ur kondukzioko hobien materiala aldatzen joan da pixkanaka. Ia uralita guztia ordezkatu da. • Saneamendu arlokoa den ekainak 23ko 1/2006 Legean aurreikusten den arautegia ez da betetzen. • Udalak ez du uraren zikloaren kudeaketa arautzen duen ordenantzarik. Bakiolako industriguneari Bilbao Bizkaiako Ur Kontsurtzioaren erabiltzaileei zuzendurikoa den hornikuntza eta saneamenduko zerbitzu ematearen ordenantza aplikatzen zaio. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ura aurrezteko pizgarrietarako mekanismoak ezarri. ✓ Herritarrak oro har eta udal instalazioen erabiltzaileak ura aurrez dezaten sentikortu. ✓ Ibai ibilguetan eragina duten potentzialki kutsatzaleak diren jardueren control eta jarraipena.
<p>9.6. Sentsibilizazioa</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ez dago udalerrian ur aurrezpen pizgarriarako mekanismorik. • Ura aurrezteko kanpainak egiten hasi dira. • Komunikazio eta sentikortze jarduerak Eskualdeko Iraunkortasun Bulegotik burutzen dira. • Ez dago udalerrian ibaien ur kalitatearen laginketarako estaziorik. 2010ean Nerbioi ibaiak egoera ekologiko txarra zuen. Hala ere, udalerritik beherako ibai tramoari dagozkion adierazleak urek kalitate maila nahiko ona dutela adierazten dute. • Lur azaleko eta lur azpiko urak kutsatzeko arriskua dago isurtzeko baimenik gabeko enpresak badirelako, arazketa sistemak mugak dituelako eta jarduerak lurra kutsatzeari begira arriskutsuak izan daitezkeelako. 	
<p>9.7. Uraren kalitatea</p>			

10. HONDAKINAK

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
10.1. Hiri hondakinak sortzea¹		<ul style="list-style-type: none"> • 2005 eta 2009 bitarte %115,25eko igoera jasan du hiri hondakinaren orotariko sorreran, udalerrri guztien artean epealdi horretan igoera portzental handienekoa izanik. • 2009an biztanleko urteko hiri hondakinaren sorrerako udalerrriko zifra UT21 Nerbioi-Ibaizabalen batez bestekoaren gainetik dago. Aldiz, 2005ean zifra hori erdia zen. • EAeko helburua betetzen du (1,44 Kg./bizt./egun), 2011ean, etxe hondakinaren 1,05 kg/bizt./eguneko batez bestekoa sortuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jarraitu udal eta eskualde mailan hondakinaren gaikako bilketa indartuz eta zabalduz, datu bananduak eskuratzera indarrak bideratuz.
10.2. Gaiako bilketa		<ul style="list-style-type: none"> • Hondakinaren berreskurapean joera hazkorra erregistratzen da, 2006az geroztik UT21 Nerbioi-Ibaizabalen batez bestekoaren gainetik mantendu delarik (%22,5). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hondakinaren sorkuntzaren joera gutxitu.
10.3. Hiri hondakinaren kudeaketa		<ul style="list-style-type: none"> • Udalerrrian gehien jasotako zatikia paper-kartoia da (%46). • Bilketa mekanismoa dela eta, ez da posible etxeko eta jardueretako hondakinaren bolumenak banatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Industriegunean egiten den bilketa aztertu plastikoen bilketan gertatzen diren arazoei konponbidea emateko.
10.4. Hiri hondakinaren tratamendua		<ul style="list-style-type: none"> • Bakiolako industri poligonoan hiri hondakinekin bateragarriak diren hondakinak jasotzen dira. • Udalerrriko hondakinaren bilketa eta kudeaketa zerbitzua udalak burutzen du zuzenean, zerbitzua azpikontrataturik. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hondakinaren sorkuntzaren murrizketa eta jatorrian bereiztea sustatzeko neurriak (fiskalak eta beste) ezarri.
10.5. Hiri hondakinei buruzko ordenantzak eta zergak		<ul style="list-style-type: none"> • UT21 Nerbioi-Ibaizabalek etxeko olio, inprimatzearen ondoriozko hondakin, mugikor, pila eta akumuladore eta erroparen gaikako bilketa koordinatzen du. • Ez dago pila eta kartutxoaren datu absolutu ez partzialik, zerbitzuak denbora laburra baitarama ezarri zenez geroztik. • Nerbioi-Ibaizabal eskualdeak 2011ean 33.242 kilo olio birziklatu ditu guztira. Ez dago datu eskuragarririk Arrankudiagari dagokionean. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Biztanleriaren sektore desberdinen, eta baita ekonomi sektoreen, sentikortzearekin jarraitu.
10.6. Sentsibilizazioa		<ul style="list-style-type: none"> • Ez da zatiki organikorako gaikako bilketarik. • Udalak edukiontzi zuzkidura handiagoa du papera, beira, ontziak eta pilei dagokienean, eskualdekoaren batez bestekoaren gainetik. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ingurunearen potentzialki kutsatzaile diren jardueren kontrol eta jarraipena.
10.7. Industria hondakinak		<ul style="list-style-type: none"> • Birziklagarria ez den hiri hondakinaren zatikia Ayalako Cuadrilla medio Transferentzia plantara eramaten da eta handik, Vitoria-Gasteizen dagoen Gardelegiko zabortegira. • Ez dago sortutako azkenburuko hondakinaren eboluzioari buruzko informazioarik. • Kontrolik gabeko Isurketak inoiz gertatu ohi dira, batez ere, tamaina handikoena. Kasu horietan, Udalak jaso eta metatu egiten ditu Basauriko Garbigunera eramateko. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Isurketa inkontrolatuen jarraipen eta kontrola.
10.8. Nekazaritza hondakinak		<ul style="list-style-type: none"> • Enpresen %7,27a dago hondakin arriskutsuen sortzaile txiki/handi gisa izen emanda. • Ez dago hiri hondakinaren bilketari buruzko Ordenantzarik. • Tasa fiskalek ez dute hondakinaren murrizketa eta gaikako bilketa bultzatzeko pizgarririk 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ekonomi jardueren lege egokitzapenerako bultzada (Ekoeraginkortasun Programaren bidez)

¹ Hiri Hondakinak (HH)= Etxeko Hondakinak (EH) + Erakundeek, Merkataritzak eta Industriak sortutako hondakin asimilagarriak (EMIAH) 1999/21/CE zuzentarauarekin bat dator azalpena.

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
10.9. Eraikuntzako hondakinak		<p>sortzen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hondakinen gaiari loturiko sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak soilik Eskualdeko Iraunkortasun Bulegotik burutzen dira. • Udalerriko enpresetatik soilik %16,36ak kudeatzen ditu egokiro hondakin arriskutsuak (eskualdeko batez bestekoa %17,79koa da), gehiengoa ekoizle txikiak izanik. 	
10.10. Bide garbiketa		<ul style="list-style-type: none"> • Ez dago nekazaritza eta abeltzaintzako hondakin sorkuntzari buruzko daturik. Ez da hondakin mota honen sorkutza edo kudeaketaren gaineko sistematizaturiko kontrolik egiten. 	
10.11. Udal zerbitzuen hondakinak		<ul style="list-style-type: none"> • Eraikuntza hondakinei buruzko daturik ez dago. • Udal zerbitzuetan ekoizten diren hondakinei buruzko daturik ez dago, udaletxeak ez baitu bereak diren hondakinen sorkuntzaren inguruko kontrol sistematizaturik ezarrita eta ez baitu kudeaketarako tresneriarik sortuta. 	

11. ENERGIA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
11.1. Egitura energetikoa		<ul style="list-style-type: none"> Energi iturrien araberako kontsumo egitura udal-erri multzoaren antzerakoa da: argindarra, petroliotik eratorritako produktuak, gas naturala eta propanoa. Udalerriak energia ez berriztagarriekiko eta kanpotik ekarritakoen menpekotasun handia dauka. Sare elektrikoak udal-erriaren lurralde osoari hornidura ematen dio. Goizagako auzoak tentsio beherakadak jasaten ditu eta ez du kale argiztapen nahikorik. Gas naturaleko sareak ez du udal-erri osoa estaltzen. Gas naturala industria eta etxebizitza zenbaitzuek erabiltzen dute. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Energi hornikuntza arloko azpiegitura beharren azterketa egin eta ondoriozko jarduerak burutu. ✓ Udalerrian energia berriztagarriak sustatzen jarraitu, batez ere biomasa eta eguzki energia bultzatuz.
11.2. Energia berriztagarrien ekoizpena		<ul style="list-style-type: none"> Energi kontsumo guztizkoa (elektrizitatea eta gas naturala) 2006–2009 aldian erdira baino gutxiagoraino jaitsi da, 2009an 721 petrolio baliokide tonatara iritsiz. 2009an elektrizitate eta gas naturalaren etxe kontsumoa 0,24 pbt/bizt, Udalsarea 21eko udal-erriek zutenaren (0,22 pbt/bizt.) batez bestekoaren gainetik. 2009an zerbitzuen sektorea da pisurik handiena duena (kontsumoaren %43). Haren atzetik industri sektorea (%26) eta etxebizitza sektorea (%31). 2001–2008 aldian industria sektorearen kontsumoaren txikitzea gertatzen da eta zerbitzu sektorearen kontsumoa hazi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Udal administrazioan tokiko energia iturri garbi eta berriztagarrien ekoizpen eta erabileran aurrera egin. ✓ Udal instalazio eta ekipamenduetan energi kontsumoen kontrol eta jarraipena sistematizatu eta kontsumoak arrazionalizatu.
11.3. Tokiko administrazioen kontsumoa eta kudeaketa		<ul style="list-style-type: none"> Energi hornikuntzaren arloko beharren azterketa bat egin nahi da, zeren eta, elektrizitateari dagokionean salbu, ez dago azkenburuko energi iturrien eta iturri primarioen kontsumoaren egiturari buruzko daturik. Udalerrian instalatutako potentzia fotovoltaikoa eta baita eguzki azalera termikoa azken urteetan hazten joan dira. Udaletxean plaka fotovoltaikoak daude. Udalerrian ez dago instalatutako potentzia eoliko ez hidraulikorik, ez biomasaren aprobetxamendurik, ez eta kultibo bionergetikorik ere. Energia Eolikoaren Lurralde Arloko Planak (LAP) (2002an onartuak) udal-erriaren parke eoliko bat instalatzea proposatzen du, Ganekogorta mendian. Proposamena LAP berak atzera botatzen du arrazoi tekniko eta paisajistikoak direla eta. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Udal eskolaren gehiegizko kontsumoak murriztearen alde lan egin. ✓ Argiteri publikoaren energia kontsumoaren eraginkortasunean lanean jarraitu, aldi berean kontsumo gutxiko sistemen erabilerek eragindako argitasun gabeziari irtenbidea eman.
11.4. Herriko argien kontsumoa		<ul style="list-style-type: none"> Kurtzetako (Zollo) Urtegiak autokontsumorako energia elektrikoa ekoizteko zentral minihidrauliko bat bertan instalatzeko potentziala dauka (ez da udal jabetzakoa). Ez da egiten udal eraikin eta ekipamenduen kontsumoen erregistro sistematikorik. Ez dira monitorizatzen ere udal eraikin/ekipamendu bakoitzeko kontsumoak, eta ez da fakturen kontrolik egiten. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kanpo argiteri publiko nahiz pribatuaren (poligonoen kasuetan) instalazio baldintzak araupetu energiaren erabilera eraginkorra bermatzeko eta sortzen duen distira murrizteko.

Azpieroemua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
11.5. Udal ibilgailuen kontsumoa		<ul style="list-style-type: none"> • Ez dago udal ekipamenduen energi eraginkortasunari buruzko informaziorik. • Ez da udal eraikinetan energi auditoretzarik egin. • Elexaldeko eskoletan energi eraginkortasuneko eta energia alternatiboer buruzko neurriak exekutatzeko aurreikuspena dago, berokuntzan gas kontsumo handia du eta. • Kale argiztapenaren inbentarioa egin da farola motaren araberakoa eta bertatik neurriak eta gomendioak jaso dira. • Elexondo eta Zollo-Elexaldeko kale argiztapenak fluxu murriztailea dauka 00:00etatik aurrera. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Herritarren sektore desberdinak sentikortu energiaren aurrezpen eta erabileraren garrantziaren inguruan. ✓ Udaletxeko teknikari eta politikariak energiaren kontsumoaren eraginkortasunaren inguruan jardunbide egokiak aplika ditzaten sentikortu.
11.6. Energia kudeatzeko araudia		<ul style="list-style-type: none"> • Berriki, LED argiak dituen bi gune egokitu dira udalerrian. Plazako argiek ez dute nahiko argiztatzeko eremu publikoa. • Kale argiztapeneko puntuen %2ko hazkundea 2005-2008 aldian, UT21aren batez bestekoaren balioa baino handiagoa izanik. • Ez dago kanpo argiztapeneko ordenantzarik. • ICIO (Eraikuntza, Instalazio eta obren zerga) ordenantza bat dago, zeinak energia berriztagarriak instalatzeko pizgarriak baitaratzen dituen. 	<p>Udalaz gairdiko eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sektore publiko zein pribatuari zuzendutako energia arloko laguntza eta dirulaguntzak ematen jarraitu.
11.7. Sentsibilizazioa		<ul style="list-style-type: none"> • Ez da sistematikoki erregistratzen udal ibilgailuen erregai kontsumoa. • Ez da ibilgailuen kontsumo arrazionalizazioa ez erosteta berdea landu, hastapen moduan izan ezik. • Ez da energiaren erabilera arrazionalaren arloan kontzientziarioa handitzeko neurririk hartu. Gai hau landu da UT21 Nerbioi-Ibaizabaletik bultzatutako Etxe Berdeak programan. • Ez da Udaleko teknikarien kontzientziarioa eta sentikortzea handitzeko neurririk hartu energiaren erabilera arrazionalaren arloan. 	

12. INGURUMEN KALITATEA. Atmosfera, Akustika eta Lurzoruak

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
12.1. Atmosferara egindako isuriak		<ul style="list-style-type: none"> Tokiko aire kalitatean eragina duten emisio kutsatzaileen energi iturri nagusiak trafiko eta salgaien garraioa, industria jarduerak eta etxebizitza zein zerbitzuak dira. Ez dago daturik fokoa hauetako bakoitzak aire kalitatean duen eraginari buruz, nahiz eta ibilgailuen trafikoa aire kutsaduraren jatorri nagusia dela uste da. Arrankudiagatik gertuen dauden "Aire Kalitatearen Kontrol eta Zaintzarako Sarearen" urruneko estazio gertuenak Aretan daude. Estazio horien datuen arabera aire kalitatea oro har ona da. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ekonomia jarduerak sortutako aire eta zarata kutsadura fokuek eta maila ezagutu, kontrolatu eta haren jarraipena egin. ✓ Usain txarrek eta aire kutsadurak sortutako eragozpenak txikitzeko neurri prebentibo edo aringarriak ezarri. ✓ Azpiegituren zarata eragina txikitzeko balizko neurri zuzentzaileak aztertu, azpiegitura horien kudeatzaileekin (BFA, ADIF) elkarlanerako planak ezartzeko aukera bilatuz. ✓ Udal eskumenekoak diren zarata fokua zehatzen eragina aztertu eta kalitate akustikoko helburuak gainditzeko diren guneak identifikatu. ✓ Kutsatutako lurzoruen jarraipena eta zaintza
12.2. Airearen kalitatea		<ul style="list-style-type: none"> Duela 2 urte Bakiola eta Elexalden ipinitako unitate mugikorren bidez Eusko Jaurlaritzak eginiko neurketaren arabera ez dira lege mailak gaituztu. Auzotarren aldetik noizik eta behin kexak jasotzen dira txatarrak eta beste osagai batzuk erretzen direlako eta baita ere usainak daudelako. Zarata iturri nagusiak: ibilgailuen trafikoa, tren trafikoa eta industria jatorriko zarata. Kexak jasotzen dira Arbideko industria poligonotik datorren zarata eta Zuloagako trafikoaren abiadura murrizteko banda baretzaileek sortzen duten zarata dela eta. 2008an udalerriko Zarata Eraginaren Ebaluazio Plana idatzi zen. Udalerria zeharkatzen duten garraio azpiegiturek sortutako zarata ebaluatu zen eta emaitzak zarata mapetan aurkeztu ziren. Planak gomendioak ere ematen zituen. 	
12.3. Kalitate akustikoa		<ul style="list-style-type: none"> Azterlan horretan bide trafikoko zarata eraginean duen pisua nabarmentzen da, BI-625 izanik biztanleria gehienaren gain eragiten duen bidea eta udalerriko auzo gehienetan eragina duena. Azterlanaren ondorioen arabera, ez dago gau aldian 65 dB(A)tik gorako mailen aurrean dagoen biztanleriarik Ez dago zarata eta bibrazioen udal ordenantzarik. 	
12.4. Kalitate akustikoaren kudeaketa		<ul style="list-style-type: none"> Udal planeamenduak ez ditu erabileraren arabera kalitate akustikoko helburuak bete behar dituzten eremu akustiko desberdinak mugarritzen. Ez dago zarataren Ekintza Planik. Zarata sortzen duten azpiegituren jabe diren entitateei beharrezko neurri zuzentzaileak susta ditzatela esan zaie. 	
12.5. Lurzoruaren kalitatea		<ul style="list-style-type: none"> Lurzoru potentzialki kutsatuen 8,43 ha daude (azalera osoaren %1 baino gutxiago), Bakiola eta Arbideko poligonoetako industria lurzorutik gertu kokaturikoak, aktiboan dauden jarduerak dagozkienak. 2004-2008 aldian lurzoru potentzialki kutsatuaren emendatze txikia gertatu zen. 	
12.6. Lurzoruaren kalitatearen kudeaketa			

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
<p>12.7. Komunikazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Udal planeamenduak etxebizitza erabilera dauka aurreikusia enpresa bat aktiboan dagoen potentzialki kutsatutako kokaleku batean. • Ez dago ongarrrien erabilera edo landa eremuari loturiko beste jarduerak batzuen ondorioz kutsatutako akuiferorik. • Jarduera lizentzien tramitazioan Udalak lurzoru potentzialki kutsatuen inguruko kontsulta eskatzen du eta baita ere legeak hala xedatzen duen kasuetan lurzoruaren kalitatearen aitortpenaren eskabideak egiten ditu. • Gaur arte ez da udalerrian kokagune potentzialki kutsatuetan Plan edo jarduerak estrategiarik garatu. • Udaleko teknikariek ez dute aire, zarata edo lurzoruen kalitateari buruzko prestakuntza ikastaroetan parte hartu. • Ez da lurzoruaren kutsaduraren prebentzio, lurzoru kutsatuen berreskurapen, aire kalitate zein kalitate akustikoarekin zerikusia duten komunikazio kanpainarik egiten. 	

13. ARRISKUAREN ETA JARDUERA EKONOMIKOAREN KUDEAKETA

Azpideremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
13.1. Arrisku naturalak eta teknologikoak		<ul style="list-style-type: none"> • Arrisku natural potentzial nabarmenema uholdeena da. Garrantzia gutxiko beste arrisku batzuk suteei eta mendi hegalen mugimenduei dagozkienak dira. • Hiri erabilera duen azaleraren %11,83 uholde arriskua du. • Udalerriko zenbait gunek uholdeak izateko arrisku handia dute eta 100 urtean errepikatzekoak direnen artean sailkatzen dira: Zabalzar, Landaberde Zahar eta Iberlandako eremuak eta baita ere RENFERen zubien eremuak. • Ibai arroaren garbiketa, sastrakak eta lurrak kentzea eta urak zenbait puntutan bideratzea ere eskatzen da. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Teknologi arriskua ekar dezaketen ekonomi jardueren ezagupen, kontrol eta jarraipena. ✓ Hirigintza garapen berrietan urperatu daitezkeen lurzoruen okupazioa ekidin. ✓ Udal larrialdi Plan baten eta Babes Zibila eta udal eraikinen Autobabeserako Planen diseinua ✓ Udal mailako babes zibila garatu (boluntario lana bultzatu, funtzionario den langilegoaren profesionalizazioa...) ✓ Udalerriko ekonomi jardueren ezagupen, kontrol eta jarraipena, jarduera lizentziaren izapidetzearen bidez. <p>De competencia supramunicipal</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Urpean gelditzeko arriskuaren modelizazioaren berrikuspena eta EAEn uholde alerta aurrean Erabakitzeari buruzko Laguntza Sistema ezartzea. ✓ Uholdeen aurrean prebentzio neurriak ezarri.
13.2. Arrisku naturala eta teknologikoa kudeatzea		<ul style="list-style-type: none"> • Ez da identifikatu "Uholdeagatiko Arrisku Potentzial Nabarmena duen Gune" (ARPSI) gisa. • Udalerrian akuiferoek kutsaduraren aurrean duten zaurgarritasuna txikia, oso txikia edo ez nabaria den ezin izan da egiaztatu. • Arrisku teknologikoren eragin potentzialaren pean dago, errepidezko nahiz trenbidezko salgaien garraioa dela eta. 	
13.3. Jarduera ekonomikoaren ingurumen eraginaren arriskua²		<ul style="list-style-type: none"> • Udalerriko Larrialdi Planik ez dago. • Ez dago gai hauek direla eta espedienterik zabaldua. • Udalak ez du bere jabego pean dauden zentroen Autobabeserako Planik idatzi. • Ez dago kutsaduraren prebentzio eta kontrol integratuari (IPPC) buruzko 16/2002 Legearen eragina duten jarduerarik. • Ez dago salaketarik edota izapide zigortzailerik udalak edo beste administrazio publikoek zabaldukorik. • Harreman ona dago udal administrazioaren eta enpresen artean. • Udalak udalerrian eginiko sailkatutako jardueri buruzko ezagutza handia da. Gaur egun datu basean kontrol erreminta bat ezartzea beharrezkoa da. 	
13.4. Jarduera ekonomikoaren kudeaketa		<ul style="list-style-type: none"> • 2008an udalerriko 3 enpresek zeukaten ingurumen kudeaketa sistema ezarrita. • Udal administrazioak ekonomi ehunean ingurumen irizpideak txertatzeko sustapen jarduerarik ez du burutzen. Hala ere, UT21 Nerbioi-Ibaizabalen eskutik martxan jarri diren iraunkortasuna bultzateko ekimenekin bat egin du. 	

² Ingurumen eraginaren balorazioa ingurumen kalitatearen, hondakinen eta uraren eremuetan egiten da.

14. UDAL ADMINISTRAZIOAREN EROSKETA PUBLIKOA ETA INGURUMEN KUDEAKETA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
14.1. Erosketa eta kontratazio publiko berdea (EKPB)³		<ul style="list-style-type: none"> Erosketa Publiko Berdearekin konpromisoa dago. Zenbait produktu/zerbitzutan ingurumen irizpideak erabiltzen badira ere, ez dago prozedura estandarizaturik ez eta Erosketa Publiko Berdearen jardunbiderik. Ez da udal administrazioan ingurumen irizpideak txertatzeko plan, estrategia edo programarik definitu. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Erosketa publiko berdea burutzeko konpromiso politikoa eta prozedura estandarizatuak ezarri. ✓ Udal personal politiko zein teknikoak, eta bereziki, erosketak egiteaz arduratzen den langilegoa prestatu eta sentikortu.
14.2. Heziketa, sentsibilizazioa eta komunikazioa erosketa eta kontratazio publiko berdearen arloan		<ul style="list-style-type: none"> Ez da Erosketa Publiko Berdearen inguruko prestakuntzarik eskaintzen kontratazio eta erosketen langilegoari. Erosketa publiko berdearen arloarekin lotutako sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoaren eskutik garatu dira. UT21 Nerbioi-Ibaizabal mailan ingurumenari buruzko prestakuntza ikastaro bat burutu da. 	
14.3. Udal administrazioaren ingurumen kudeaketa			
14.4. Heziketa, sentsibilizazioa eta komunikazioa ingurumenaren arloan			

³ Ondasun eta zerbitzuen erosketa da, ez bakarrik kontratatu beharreko produktu, zerbitzu eta obren irizpide ekonomiko edo teknikoak kontutan harzen dituen, baizik eta baita hauen ingurumen portaera ere, beren bizi zikloan erabilera berdineko beste produktuen aldean ingurumen eragin murriztua duten ondasun eta zerbitzuak erosten direlarik.

15. KLIMA GLOBALA ETA INPAKTU GLOBALA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
15.1. Klima aldaketari egiten zaion ekarpena		<ul style="list-style-type: none"> EZ da Berotegi Efektuko Gasen emisioen inbentariarik kalkulatu eta, beraz, sektoreen araberako emisio banaketa ez du ezagutzen (garraioa, hondakinak, ekonomi sektorea, etxeak). 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Udal-erri osorako berotegi efektuko gasen inbentarioa kalkulatu eta murrizketa helburuak ezarri. ✓ Tokiko administrazioaren edo udal-erriko enpresen jardueraren karbono arrastoaren kalkulua bultzatu. ✓ Klima aldaketaren aurkako planifikazio eta kudeaketarako berariazko tresnen diseinu eta exekuzioa sustatu. ✓ Emisioen konpentsaziorako edo karbonoaren finkapenerako basoak birlandatzeko proiektuak sustatu eta bultzatu. ✓ Udal-jabetzako baso masen CO₂ aren xurgatze gaitasuna handitu. ✓ Klima aldaketa gaian herritarren sentikortze eta ardurakidetasunerako ekintzak garatu.
15.2. Klima aldaketaren aurkako borroka planifikatzeko berariazko tresnak		<ul style="list-style-type: none"> Ez da BEGen emisioen murrizketarako inolako estrategiarik diseinatu, ezta klima aldaketaren aurkako planifikazioa eta kudeaketarako berariazko tresnarik ere. Arrankudiaga titularitate publikoko sartutako baso sailen jabea da, horrek esan nahi duelarik baiomasak karbono finkapenerako potentzialitate handia duela. Fenomeno honen eragin potentzialen inguruan herritarrek duten iritzi edo inplikazio maila ez da ezagutzen. 	
15.3. Hustubideen kudeaketari eta isurpen konpentsazioei lotutako berariazko ekimenak		<ul style="list-style-type: none"> Zuhaitz Eguna ospatzen da. Egun horretan bertako zuhaitz hosto-erorkorrak landatzen dira udal lurretan. Gai honekin zerikusia duten sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoaren bidez garatu dira nagusiki. 	
15.4. Klima aldaketari egokitzea			
15.5. Sentsibilizazioa eta parte-hartzea			

SENTEBILIZAZIOA, HERRITARREN PARTAIDETZA ETA BARNEKO KOORDINAZIOA

16. KOMUNIKAZIOA, SENTEBILIZAZIOA ETA HERRITARREN PARTE-HARTZEA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
16.1. Komunikazioa		<ul style="list-style-type: none"> • Egungo garaietara egokitutako komunikazio kanalak dauzka: iragarki taula tradizionalaz gain, udalaren web orria edo udalaren aldizkaria, 2011ean berreskuratuta eta sei hilabeteaz behin argitaratzen dena. Komunikazio puntualak gutun moduan adierazten dira, interes handiko gaia denean masiboki buzoneatzen da. • Iraunkortasun arloko udal komunikazioa Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoarekin osatzen da, entitate honek erabiltzen dituen kanal eta erremintak medio. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ohiko komunikazio kanalak eguneratuta eta behar berrietara (teknologia berriak...) egokituta mantendu. ✓ Herritarren iraunkortasunarekiko sentikortasuna bultzatu eta indartu. ✓ Udalerriko ikas zentroa Eskolako Agenda 21ean sar dadin bultzatzen jarraitu. ✓ Herritarren partaidetza sustatu eta lagunduko duten kanal eta erremintak sortu eta mantendu partaidetza kulturala finkatzeko.
16.2. Sentebilizazioa		<ul style="list-style-type: none"> • Duela gutxi berritutako udal web orria, gaur egun guztiz operatiboa ez dagoena, izapideak online egitea ahalbidetuko du. • Eskualdeko Jasangarritasun Bulegotik iraunkortasun arloko sentebilizazio kanpaina anitz garatzen da eskualde mailan. 	
16.3. Parte-hartze kultura		<ul style="list-style-type: none"> • Eskualdeko bulegotik antolatzen diren sentikortzeko ekimen eta kanpainei jendeak eman ohi dituen erantzunak oso aldakorrek dira. • Ez da Eskolako Agenda 21 ekimena garatzen udaleko eskola bakarrean eta ez dago ekimenarekin bat egiteko aurreikuspenik. • Udalak urtero dirulaguntzen deialdia egiten du programa desberdinen garapenerako. • Herritarren partaidetza maila ona dela uste da, nahiz eta ez egon oraindik egonkortuta. 	
16.4. Parte-hartzeko tresnak eta bideak		<ul style="list-style-type: none"> • Tokiko Agenda 21aen edo iraunkortasun arloan ez dago herritarren partaidetzarako mekanismo edo organo egonkorrik. • Udala Lantaldeen bidez burutzen ari den lana herritarren partaidetza heterogeneo eta errepresentagarria lortzearren. • Arrankudiagan 10 elkarte daude. Kanpo alderako proiektzioa dute eta hainbat arlotan dihardute: kultura, kirola, gizartea, etab. 	
16.5. Elkarten sarea		<ul style="list-style-type: none"> • 2008, elkarte kopurua 1.000 biztanleko 4.52koa zen. • Elkarten artean aipagarriena Gizarte Etxea da, 70. Hamarkadan sortutako auzo elkarte eta biztanle askoren elkarte gunea dena. • Tradizionalki ez da elkarteei dagokienez bereziki aberatsa izan den udalerrria baina azken urteetan elkarte kopurua bikoiztu baino gehiago egin da. 	

17. BARNE KOORDINAZIOA ETA TRANSBERTSALITATEA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
17.1. Barneko koordinazioa eta komunikazioa		<ul style="list-style-type: none"> Tokiko Agenda 21a alkatetzatik burutzen da, zeinak beraren sustapenez eta ikuskapenez arduratzen den. Ez dago Tokiko Agenda 21en plangintza, sustapen edo jarraipenerako barne mekanismo edo organo tekniko egonkorrik. Eginkizuna UT21 Nerbioi-Ibaizabalen esku uzten du Udalak. 	<p>Udal eskumenekoak</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tokiko Ekintza Plan 21aren kudeaketa aktiboa burutu. ✓ Tokiko Agenda 21en plangintza, sustapen edo jarraipenerako barne mekanismo edo organo tekniko egonkorra ahalbidetu udalean.
17.2. Tokiko Agenda 21 kudeatzeko eredu ezartzea		<ul style="list-style-type: none"> Udalak soilik bitan parte hartu izan du (2007-2008) iraunkortasun adierazleen kalkulurako eta ebaluaziorako urteroko programan. Zerbitzu batzuetan ez da ezagutzen gainontzeko udal zerbitzuek burutzen duten lana. Tokiko Ekintza Planak zenbaterainoko zeharrekotasuna duen ez da ezagutzen. Arrankudiagako Udalak Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoko zerbitzu teknikoaren bidez burutzen du Tokiko Agenda 21eko kudeaketa. 	
17.3. Baliabide teknikoak			
17.4. Buruzagitza politikoa	